

Матющенко С. С.

викладач кафедри бухгалтерського обліку

Харківський національний економічний університет

імені Семена Кузнеця

м. Харків, Україна

ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ

ДЕЯКИХ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ МІСТА ХАРКОВА

Інтелектуальний капітал підприємства в сучасних економічних став одним з джерел забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. Рівень розвитку інтелектуального капіталу характеризує наявні та потенційні можливості підприємства, що робить його фактором, що впливає на інвестиційну привабливість.

Оцінювання інтелектуального капіталу – це складний та багатогранний процес.

Однією з основних проблем є неосяжність багатьох його компонентів.

Пропонується проводити інтегральне оцінювання інтелектуального капіталу за допомогою таксономічного показника розвитку [4, с. 205; 6, с. 273]. Для практичного застосування було вибрано п'ять машинобудівних підприємств міста Харкова. У якості вихідних показників було використано наступні дані [1, с. 301; 2, с. 283; 3, с. 112; 5, с. 225; 7, с. 227] за 2012-2015 рр.: середня кількість працівників, інформація щодо працівників, які пройшли професійне навчання чи підвищення кваліфікації, частка витрат на професійне навчання та підвищення кваліфікації персоналу у загальному обсязі витрат підприємства, витрати на оплату праці працівників, загальні витрати, продуктивність праці, чистий прибуток (збиток), витрати на інноваційну діяльність, частка нематеріальних активів у загальній сумі активів, ступінь механізації та автоматизації виробництва, структури персоналу за віком, освітою та категорією.

44

Для визначення рівня розвитку інтелектуального капіталу на підприємствах ПАТ «Турбоатом», ПАТ «Завод Південкабель», ПАТ «ФЕД», ПАТ «Харківський

підшипниковий завод», ПАТ «Харківський машинобудівний завод Світло шахтаря» слід обчислити інтегральний показник методом побудови таксономічного показника розвитку. До системи частинних показників включили показники, які характеризують інтелектуальний капітал підприємства. В табл. 1 представлені значення інтегрального показника розвитку інтелектуального капіталу підприємств, що досліджувались.

Таблиця 1

Значення інтегрального показника розвитку інтелектуального капіталу підприємств, що досліджувались

Підприємства

Рік

2012 2013 2014 2015

ПАТ «Турбоатом» 0,299 0,448 0,303 0,376

ПАТ «Завод Південкабель» 0,253 0,397 0,386 0,320

ПАТ «ФЕД» 0,277 0,369 0,429 0,442

ПАТ «Харківський підшипниковий завод» 0,430 0,318 0,481 0,337

ПАТ «Харківський машинобудівний завод Світло шахтаря» 0,187 0,194 0,264 0,174

Отримані результати свідчать про те, що найвищий рівень інтегрального показника розвитку інтелектуального капіталу у 2015 році мало ПАТ «ФЕД». За ним розмістилися ПАТ «Турбоатом», ПАТ «Харківський підшипниковий завод» та ПАТ «Південкабель». Найменший показник ПАТ «Харківський машино-будівний завод Світло шахтаря».

Література:

1. Авакян Н.В. Система показників оцінки організаційної культури підприємств машинобудівної галузі / Н.В. Авакян// Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С. 299–304.
2. Білоконенко Г.В. Діагностування розвитку соціально економічного потенціалу виробничої організації: дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» /

Г.В. Білоконенко. – Харків, 2016. – 300 с.

3. Гриньова В. М. Управління кадровим потенціалом підприємства: монографія /

Гриньова В. М., Писаревська Г. І. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 228 с.

4. Малярець Л.М. Вимірювання ознак об'єктів в економіці: методологія та практика: наукове видання / Л. М. Малярець. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2006. – 384 с.

5. Назарова Г.В. Професійно-кваліфікаційна структура трудових ресурсів промислових підприємств / Г.В. Назарова, А.В. Семенченко // Бізнес Інформ. – 2013. – № 11. – С. 223–228.

6. Пономаренко В.С. Аналіз даних у дослідженнях соціально-економічних систем: монографія / В.С. Пономаренко, Л.М. Малярець ; Харківський національний економічний ун-т. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 432 с.

7. Чепелюк М.І. Формування корпоративної культури в процесі організаційних змін підприємства: дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : 08.00.04 – «Економіка
45

та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / М.І. Чепелюк. – Харків, 2016. – 242 с.